

den Slags Løfter, som kun ere til Besvær for de samvittighedsfulde, men som ikke holde de samvittighedsløse ude?

Til § 14 stiller jeg et Ændringsforslag under Nr. 8, som gaar ud paa at stryge disse tre Gentagelser: „naar Præsten deri er enig“. Det forekommer mig, at Menighedsraadene i og for sig have temmelig lidt at bestille, og naar man saa endelig giver dem nogle Smaaopgaver, er der ikke Grund til at gøre deres Ret afhængig af, om Præsten maatte være enig deri, og jeg stryger derfor denne Indskrænkning i de i Forvejen meget indskrænkede Rettigheder. Menighedsraadene have.

Saa er der Ændringsforslaget Nr. 9 til § 15. Det drejer sig om Offerafløsning, idet man lægger denne Sag i Menighedsraadets Haand, men ganske vist kræver en forud indhentet Erklæring fra Kommunalbestyrelsen, inden Ministeriets Stadfæstelse kan gives. Det forekommer mig, at en „Erklæring“ fra Kommunalbestyrelsen er for lidt, og jeg foreslaar det ændret til: „Samtykke“. Det kan jo dreje sig om meget betydelige økonomiske Spørgsmaal og om ret store Udgifter, og det forekommer mig derfor rimeligt, at Kommunalbestyrelsen faar en virkelig Ret. Vi have jo set, hvad Ordet Erklæring kan komme til at betyde, en Minister kan rette sig derefter, og han kan lade være, det har Kultusministeren gjort gældende overfor en saadan Erklæring paa et lignende Omraade fra Københavns Kommunalbestyrelse, saa vi foretrække at sætte det bestemte Ord „Samtykke“ ind.

Til § 17 stiller jeg Ændringsforslagene under Nr. 10 og 11, som ere de væsentligste af alle Ændringsforslagene, og som gaar ud paa, at Folkekirkens Medlemmer og Menighedsraadene skulle have noget virkelig at bestille, skulle have en virkelig Ret, nemlig afgørende Indflydelse paa Valget af Præsten. Det er Venstres gamle Standpunkt, som endnu blev hævdet, da Bojsen og Rasmus Claussen i 1894 indbragte deres Forslag om Præstevalg, og som Harald Holm stærkt gjorde gældende under Forhandlingerne i 1901—02. Det Forslag, jeg stiller, falder i alt væsentligt sammen med det, Bojsen og Rasmus Claussen stillede i 1894, og som er vedtaget af dette Ting tidligere. Det er en stærk Sammendragning deraf, og vil man indvende, at der kræves udførligere Regler, ja, saa vil jeg ikke erkende Berettigelsen deraf. Jeg tror, det i og for sig er tilstrækkeligt, hvad der staar i Ændringsforslagene. Men vil man gaa ind paa Prin-

cippet, men kræver udførlige Regler, vil det jo være meget let til tredie Behandling at stille Forslag om saadanne. I 1903 stillede min ærede Meningsfælle fra Aarhus og jeg et principalt Forslag paa 10 Paragraffer, netop angaaende denne Sag.

Man har indvendt mod Indførelse af Ret til Præstevalg for Menighederne, at saa længe vi ikke have en Præstelønningslov, vil det volde megen Uretfærdighed. Jeg synes imidlertid, man kan gaa den Vej, at Menighedsraadet gennemgaar samtlige Ansøgninger og blandt de kvalificerede tager 3 og gør det efter Forholdstalsvalg, saaledes at enhver Retning i Menighedsraadet — og alle Retninger af nogen Størrelse kunne jo blive repræsenterede, eftersom Menighedsraad vælges ved Forholdstalsvalg — kan faa sin Kandidat, og naar saa disse tre, der aabenbart ville blive de bedste, de kunne indstille, endelig forelægges til Valg for samtlige valgberettede til Menighedsraadet, synes jeg, der er Garanti for, at der ikke kan begaaes stor Uretfærdighed. Men man har desuden ikke tidligere fra Venstres Side gjort Gennemførelsen af en Præstelønningslov til en absolut Betingelse for Gennemførelsen af en Lov om Præstevalg. En anden Sag er, at hvis Folketinget vedtager denne Paragraf, og vi derved virkelig komme til folkekirkelige Præstevalg, vil vel nok en ny Præstelønningslov komme i en ikke fjern Fremtid.

§ 23 foreslaa vi skal udgaa, thi hvis vi faa saadanne virkelig demokratiske Menighedsraad, som man vil faa, hvis vi vedtage disse Ændringsforslag, og hvis Menighedsraadene faa en virkelig Ret, som de ville faa, hvis vi gennemføre Præstevalg; som her foreslaas, saa vil der ikke være nogen Grund til at sætte en Tidsbegrænsning for denne Lov. Men desuden er jeg mod § 23, fordi jeg er imod de Linier: „indtil en Lov om Folkekirkens Forfatning er udkommen“. Jeg mener ikke, det er heldigt at faa en Lov om Folkekirkens Forfatning, jeg mener, det vilde være langt heldigere at faa en Række kirkelige Frihedslove, som efterhaanden løsner Forholdet mellem Stat og Kirke og fører mod frikirkelige Tilstande. En Lov om Folkekirkens Forfatning kunde naturligvis omfatte de forskellige Love, som jeg ønsker: Lov om Præstefrihed, Indførelse af obligatorisk borgerligt Ægteskab o. s. v.; men i Regelen forstaar man ved Lov om Folkekirkens Forfatning en Lov om Folkekirkens repræsentative Forfatning. En saadan ønsker jeg ikke, og jeg tror, at der